

РЕШЕНИЕ

№ 247

гр. Пловдив, 19.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Емил Люб. Митев

Членове: Радка Д. Чолакова
Антония К. Роглева

при участието на секретаря Нели Б. Богданова
като разгледа докладваното от Радка Д. Чолакова Въззивно търговско дело
№ 20225001000155 по описа за 2022 година

намери следното:

Производство по чл.258 от ГПК, образувано в резултат на подадена въззивна жалба от ЗАД „А. Б.“ АД срещу постановеното решение № 116 от 18.11.2021 г. по т.д. № 1173/2020 г. по описа на Окръжен съд Стара Загора в частта му за присъдена законна лихва относно начален момент, от който се дължи.

С обжалваното решение е осъдено ЗАД „А. Б.“ АД да заплати на Н. М. СТ. сумата от 30 000 лв., представляваща незаплатената част от застрахователно обезщетение общо в размер на 150 000 лв. за неимуществени вреди - болки и страдания от смъртта на неговата дъщеря С. Н. С.а, починала вследствие на пътнотранспортно произшествие от 24.02.2017г., причинено от противоправното поведение на Р. Д. Д. при управление на МПС - лек автомобил марка „Ф.“, модел „Д.“ е рег. № *****, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 10.08.2018 г. - датата на уведомяването на застрахователя, до окончателното изплащане на сумата, както и сумата от 15 833,33 лв., представляваща законната лихва за забава върху извънсъдебно заплатената от ответника на ищеца сума от 120 000 лв., за периода от

10.08.2018 г. - датата на уведомяването на застрахователя, до 27.11.2019 г. - датата на изплащането на тази сума от ЗАД „А. Б.“ АД, както и разноските по делото от 1500 лв. за адвокатски хонорар. З. д. е осъдено да заплати и държавна такса в размер на 1833,33 лв.

Жалбоподателят - ЗАД „А. Б.“ АД е останал недоволен частично от така постановеното решение, като го обжалва в следните части:

- в частта за присъдена **законна лихва** върху сумата от 30 000 лв. **за периода 10.08.2018 – 21.08.2019 г.,**

- в частта за присъдено мораторно обезщетение за забава върху извънсъдебно изплатената сума от 120 000 лв. **за разликата над 3 266,93 лв. до присъдения размер от 15 833,33 лв.,** вкл. изцяло за периода 10.08.2018 – 21.08.2019 г.

Излага съображения за незаконосъобразно определяне на начален момент на законната лихва върху дължимото обезщетение, тъй като датата, на която е предявена претенция пред застрахователя е 31.07.19 г., при което срокът от 15 работни дни по чл. 497, ал.1,т.1 от КЗ изтича на 21.08.2019 г., респ. началната дата на обезщетението за забава следва да бъде определена на 22.08.2019 г.

Моли да се постанови решение, с което първоинстанционното решение бъде отменено в обжалваните му части, като вместо това се постанови друго, с което се отхвърли претенцията за законна лихва с начална дата 10.08.2018 г. до изтичане на срока по чл. 497, ал.1,т.1 от ТЗ – 21.08.2019 г., включително за мораторно обезщетение върху извънсъдебно платената сума от 120 000 лв. със съответно произнасяне за разноските пред първата инстанция. Претендира разноски и за въззивното производство по представен списък на разноските.

Въззиваемата страна Н. М. СТ. моли въззивната жалба да се отхвърли като неоснователна по съображения , подробно изложени в отговора. Претендира се присъждане на адвокатско възнаграждение в полза на адв. Г. Д. Б. на осн. чл. 38, ал.2 вр. ал.1,т.2 от ЗАДв.

Пловдивски апелативен съд, като прецени събраните по делото доказателства във връзка с наведените от страните оплаквания и доводи, намира за установено следното:

Въззивната жалба е подадена в срок от надлежна страна срещу подлежащ на въззивно обжалване валиден съдебен акт. Ето защо, подлежи на разглеждане по същество в съответствие с оплакванията, а същите се отнасят до определяне на началния момент, от който се дължи законна лихва за забава върху претендираното обезщетение за неимуществени вреди - претърпените от ищеца болки и страдания вследствие смъртта на неговата дъщеря, причинена при ПТП при управление на лек автомобил, застрахован в ЗАД „А. Б.“ АД по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“.

В обжалваното решение е прието, че началният момент на лихвата

следва да бъде определен от датата на предявяване на претенция пред застрахователя, тъй като съгласно чл.429, ал.2, т.2 КЗ, в застрахователното обезщетение по договора за застраховка "Гражданска отговорност" се включват и лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на ал. 3, а според ал.3 в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност) застрахователят плаща само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна.

Жалбоподателят оспорва тези изводи като незаконосъобразни, като счита, че приложимата правна норма е тази на 497, ал.1 от КЗ, съгласно която *застрахователят дължи законната лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение, ако не го е определил и изплатил в срок считано от по-ранната от двете дати:*

1. изтичането на срока от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3;

2. изтичането на срока по чл. 496, ал. 1 освен в случаите, когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл. 106, ал. 3. В тази връзка посочва, че надлежно уведомление до него е подадено в по-късен момент - на 31.07.19 г., а не на 10.08.2018 г.

По делото е приложено уведомително писмо с вх. № ***** от 10.08.18 г. /л. 55 от първоинстанционното дело/, с което Н. М. СТ. - баща на починалата С. Н. С.а, уведомява застрахователя, че на 24.02.18 г. е възникнало ПТП с участието на застрахован при този застраховател автомобил, при което С. С.а е починала. Съгласно писмото, застрахователят е уведомен, че във връзка с случилото се е образувано досъдебно производство, като документи от същото не са предоставяни на С.. В това уведомление не се съдържат искания за изплащане на застрахователно обезщетение.

Също така е приложена застрахователна претенция /л.56-62 от първоинстанционното дело/ от родителите на починалото лице Н. М. СТ. и Ж. С. С.А за заплащане на обезщетения за неимуществени вреди по 200 000 лв. за всеки от тях. Тази претенция е изпратена чрез куриер на 30.07.2019 г. Видно от приложената обратна разписка, претенцията е получила от застрахователя с вх. № ***** от 31.07.2019 г. , а и не се спори от страните за това обстоятелство.

Спорният въпрос при тези доказателства се отнася за началния момент, от който се дължи законна лихва върху присъденото обезщетение за неимуществени вреди – от 10.08.2018 г. на основание чл.429,ал.3 от КЗ или от 22.08.2019 г. на основание чл.497, ал.1,т.1 от КЗ. Спори се относно приложимият материален закон.

Нормата на чл.429, ал.3 от КЗ урежда общите положения при

застраховане на гражданска отговорност. Включена е в част четвърта-Застрахователен договор, дял втори от него - Застраховане срещу вреди.

Нормата на чл.497,ал.1,т.1 от КЗ урежда лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение по застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите. Включена е в част пета - Задължителни застраховки, дял втори – задължителна застраховка Гражданска отговорност на автомобилистите. Отнася се до един от видовете задължителни застраховки Гражданска отговорност, уредена в закон, и следователно има характер на специална норма за този вид задължителна застраховка спрямо общата норма на чл.429,ал.3 от КЗ. Следва да се приложи в настоящия казус, който касае именно този вид застраховка.

С оглед гореизложеното, в настоящия случай следва да се приложи чл.497,ал.1,т.1 от КЗ, като за начален момент на законна лихва се счита датата 22.08.2019 г. Така, ответникът в частта за присъдена законна лихва върху сумата от 30 000 лв. следва да заплати тази лихва за периода, считано от 22.08.2019 г. до окончателното плащане. В частта за присъдено мораторно обезщетение за забава върху извънсъдебно изплатената сума от 120 000 лв. следва да заплати сумата 3 266,67 лв. за периода от 22.08.2019 г. до 27.11.2019 г. - датата на изплащане на сумата от ответника.

Не до този извод е достигнал окръжния съд, поради което обжалваното решение следва да бъде отменено в обжалваните му части - в частта за присъдена законна лихва върху сумата от 30 000 лв. за периода 10.08.2018 – 21.08.2019 г., в частта за присъдено мораторно обезщетение за забава върху извънсъдебно изплатената сума от 120 000 лв. за разликата над 3 266,93 лв. до присъдения размер от 15 833,33 лв., вкл. изцяло за периода 10.08.2018 – 21.08.2019 г. , като се отхвърлят тези претенции.

По разноските: жалбоподателят е поискал разноските за първата и за въззивната инстанция по приложени списъци по чл.80 от ГПК. С оглед настоящия резултат следва да му бъдат присъдени 1014,73 лв. разноси за първата инстанция съразмерно отхвърлената част на претенциите, както и 1 339,73 лв. за въззивната инстанция.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 116 от 18.11.2021 г., постановено по т.д. № 1173/20 г. по описа на Окръжен съд Стара Загора в частта за присъдена законна лихва върху сумата от 30 000 лв. за периода 10.08.2018 – 21.08.2019 г., в частта за присъдено мораторно обезщетение за забава върху извънсъдебно изплатената сума от 120 000 лв. за разликата над 3 266,93 лв. до присъдения размер от 15 833,33 лв., вкл. изцяло за периода 10.08.2018 – 21.08.2019 г., като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ исквете от Н. М. СТ. срещу ЗАД „А. Б.“ АД за

присъждане на законна лихва върху сумата от 30 000 лв. за периода 10.08.2018 – 21.08.2019 г., представляваща незаплатената част от застрахователно обезщетение общо в размер на 150 000 лв. за неимуществени вреди - болки и страдания от смъртта на неговата дъщеря С. Н. С.а, починала вследствие на пътнотранспортно произшествие от 24.02.2017 г., както и за присъждане на мораторно обезщетение за забава върху извънсъдебно изплатената сума от 120 000 лв. за разликата над 3 266,93 лв. до присъдения размер от 15 833,33 лв., вкл. изцяло за периода 10.08.2018 – 21.08.2019 г.

Осъжда Н. М. СТ. да заплати на ЗАД „А. Б.“ АД 1014,73 лв. разноски за първата инстанция съразмерно отхвърлената част на претенциите, както и 1 339,73 лв. разноски за въззивната инстанция.

Решението подлежи на касационно обжалване с касационна жалба пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____